

Dr. Lakatos János - Hóbor Zsolt¹

Laudáció és interjú Dr. Balláné Prof. Dr. habil. Füsster Erzsébettel

Dr. Balláné Prof. Dr. habil. Füsster Erzsébet r. ezredes, tanszékvezető egyetemi tanár asszony 1972-ben érettségizett a budapesti Martos Flóra Gimnázium biológia-kémia tagozatán, majd 1977-ben végzett az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kara biológia-kémia középiskolai tanári szakán.

Szakmai pályafutását 1978-ban kezdte meg az akkori BM Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézetben, 1986-tól pedig a Rendőrtiszti Főiskola Kriminálisztikai Tanszékének, illetőleg eme intézmény jogutódjának (az NKE Rendészettudományi Kar Kriminálisztikai Intézetének) oszlopos tagja.

1997-ben benyújtott pályázatát a tanszék oktatói egyhangúan támogatták; azóta nem csak oktatóként dolgozott, hanem tanszékvezetőként felelősséget vállalt hazánk **egyetlen önálló kriminálisztikai tanszékének tevékenységéért**. 2015-től a Kriminálisztikai Intézet megalakulásával létrejött Krimináltechnikai Tanszékot vezeti.

Pályafutása során mindent megtett a rábízott feladatok minél magasabb szintű teljesítéséért, és azért, hogy megfelelhessen a vele szemben támasztott követelményeknek. 1978-tól **igazságügyi biológus szakértő**; 1993-ban megszerzi a **dr. univ.**, 1998-ban a **PhD fokozatot**, 2007-ben pedig **habilitál**. Szakmai ismereteinek további bővítése érdekében kilenc alkalommal vett részt különféle (FBI, CEPOL, és egyéb) továbbképzéseken.

Alapvető követelmény, hogy egy felsőoktatási intézmény lépést tartson a szakma fejlődésével, hogy lehetőséget nyújtson a hallgatók – az új generáció – számára mind az elméleti alapok, mind a legújabb tudományos eredmények és gyakorlati fogások megismerésére, elsajátítására; s nem utolsó sorban tehetségük kibontakoztatására. Ehhez szükség van folyamatosan korszerűsített tananyagokra (jegyzetek, oktatási segédletek), oktatási metódusokra (előadások, szemináriumok, gyakorlatok,

számonkérési rendszer), és a célok elérését elősegítő/biztosító oktatási infrastruktúrára (eszközökre, anyagokra, speciális kabinetekre), illetve a tehetséggondozás megfelelő rendszerének kialakítására és működtetésére.

Dr. Balláné Prof. Dr. habil. Füsster Erzsébet tanszékvezetői munkája során sorra támogatta a felsorolt célokat szolgáló oktatói elképzeléseket, javaslatokat. Részes volt az új tananyagok megszületésének, elérte a krimináltechnikai-és taktikai kabinetek felújítását, és korszerű eszközökkel való

ellátását, s nem utolsó sorban elkötelezett támogatója volt a hallgatói tudományos tevékenységnek is. Az önálló RTF működésének utolsó (nagyjából másfél évtizedében) az általa vezetett kriminálisztikai tanszék vált az akkoriban igen sikeres Tudományos Diákköri munka központjává; ami nemcsak a tanszéken belül lezajlott tehetséggondozás színvonalát jellemzi, hanem egyúttal az RTF hírnevét is növelte.

Ezzel persze még nem teljes a kép. Az utoljára rendelkezésünkre álló adataink szerint a szakmában 24 magyar, illetve idegen nyelvű publikációját, valamint 15 kriminálisztikai jegyzetét/jegyzetfejezetét tartják számon. Az oktatásszervezés területén szakfelelőse a Bűnügyi igazgatási BA, valamint 2016-ig a Kriminálisztikai szakértő továbbképzési szakoknak; utóbbi egyet jelent azzal, hogy **közreműködésével jött létre a hazai kriminálisztikai szakértői képzés**. Afféle felsőoktatási kategória az ún. **tantárgyfelelősség**, azaz, hogy kinek a feladata meghatározni egy-egy tantárgy tárgyát, terjedelmét, oktatási feladatait, és így tovább. Íme: Crime Scene Investigation (ERASMUS); Krimináltechnika, Krimináltaktika, Kriminálmétodika, Kriminálisztikai ismeretek, Kriminálisztika MA, Szervezett bűnözés kriminálisztikája 1. Professzor Asszony részt vett más testületek munkájában is: Főiskolai Karok Bologna Bizottsága – (2002-es megalakulástól a feladat teljesítését követő megszűnésig); Igazságügyi Szakértői Kamara (1978 – 2009); MAB Társadalomtudományi Bizottság (2010 – 2012); Magyar Rendészettudományi Társaság – Bűnügyi Tagozat.

¹ Dr. Lakatos János ny. r. ezredes, főtanácsos, ny. főiskolai adjunktus. Hóbor Zsolt a Magyar Bűnüldözők Szakmai Egyesülete főtitkára, a *Magyar Bűnüldöző* főszerkesztő-helyettese.

Talán nem igazán közismert, hogy tanszékvezetői működése alatt a tanszék számtalan felkérést kapott és teljesített ügyvédek, ügyészek, bírák kriminalisztikai oktatására (továbbképzésére) is; ami valódi sikertörténetnek bizonyult.

Kapott néhány elismerést is, így például rendőrségi főtanácsos, a Kertész Imre emlékérem, a Szabó András-oklevél, valamint a Nemzeti Közszolgálati Egyetem aranyérem birtokosa.

A Dr. Dobos János Arany Emlékérem nem egy afféle kiemelt állami kitüntetés, de az elmondottak alapján alighanem kifejezi a szakma elismerését a hazai kriminalisztika jeles képviselője munkásságáért és személye iránt.

* * *

A Professzor Asszonnyal *Hóbor Zsolt* beszélgetett a pályafutásáról, valamint a kriminalisztika jelenéről, jövőjéről.

- Azt hiszem, nem nevezhető szokványosnak a pályakezdés, hiszen civilként érkezett a BM Szakértői és Kutatóintézetbe. Hogyan került kapcsolatba az intézettel, és milyen emlékei vannak a beilleszkedés időszakáról?

- Mivel ez volt az első munkahelyem, az iskolai évek, a diák lét után minden nagyon újszerű és izgalmas volt. Már gimnazista korom óta érdekelt az a téma, amit ma röviden csak CSI-nak hívunk. És hogy miként kerültem oda? Rendkívül egyszerű úton. Írtam egy levelet a Belügyminisztérium Személyzeti Osztályára, hogy ezen a területen szeretnék dolgozni. Legnagyobb meglepetésemre rövid idő múlva válaszoltak, hogy keressem fel a Bűnügyi Technikai Intézet vezetőjét, Dr. Kertész Imre ezredes elvtársat, aki egy rövid beszélgetés után felvett a Dr. Lontainé Dr. Santora Zsófia által vezetett Szerológia Laboratóriumba, ahol aztán közel tíz évig dolgoztam.

- Igazságügyi biológus szakértőként bizonyára számos érdekes ügyben dolgozott. Tudomás szerint dolgozott a Soós Lajos-féle rendőrgyilkosságon is. Hogy emlékszik vissza ezekre az ügyekre?

Röviden: nagyon sok munka, nagyon sok izgalom és nagyon nagy felelősség. A szakértői munka korántsem olyan, mint amilyenek azt a filmekben látjuk. Pont a Soós-ügy a jó példa arra, hogy sokszor mekkora erőfeszítésbe kerül, amire sikerül a megoldáshoz eljutni. Az Intézetben eltöltött idő alatt megtanultam, hogy „nyitott legyek” minden problémára, figyeljek a legkisebb részletekre is, és többszörösen ellenőrizzek minden megállapítást, minden eredményt. Éppen ezért nagy tisztelettel gondolok egykori munkatársaimra és valamennyi ma dolgozó szakértőre, mivel tudom, hogy milyen felelősségteljes és sokszor önfeláldozó munkát végeznek.

- A Rendőrtiszti Főiskolára kerülve az oktatói évei során neve egybeforr a kriminalisztikával. Ön mit tartott a legfontosabb vezérelvnek a kriminalisztika oktatása során? A kérdést úgyis feltehetném, hogy mi az Ön „Ars criminalistica”-ja?

- Nagyon tetszik ez a kifejezés! Én nem tudok ilyen frappánsan válaszolni. Ugyanis mindvégig végtelenül egyszerű cél vezérelt: minél jobban felkészíteni a hallgatókat arra, hogy amikor munkába állnak, birtokában legyenek az eredményes feladatellátáshoz szükséges tudásnak. Éppen ezért én mindig fontosabbnak tartottam az elméleti kérdéseknél a gyakorlati ismereteket, vagyis azt, hogy egy szituációban mit és hogyan kell csinálni.

- Napjainkban, amikor a DNS-analízis már rutinszerű eljárásnak számít, és a forenzikus tudomány rohamosan fejlődik, Ön szerint milyen szerepe lehet még a hagyományos kriminalisztikai eljárásoknak? A műszerek, a tudományos eljárások eredményei mellett szükség van-e még az elemző gondolkodásra?

- Hát persze, hogy van! Ahogy egy helyszíni szemle sem kezdődhet el a történetek logikai rekonstrukciója nélkül, úgy egy bűncselekmény felderítése sem lehetséges a jól ismert kriminalisztikai alapkérdéseknek a megválaszolása nélkül sem. A józan észnek, a kriminalisztikai gondolkodásnak és a forenzikus tudományoknak kéz a kézben kell járniuk ahhoz, hogy – miként Lakatos tanár úr mondaná – egy múltbeli eseményt a jelenben feltárhassunk.

- És a jövő? Mit tartogat Önnek, mint tudósnek, és mit a kriminalisztikának?

- Ez a legnehezebb kérdés! Jó lenne tudni rá a választ! Én mindenesetre optimista vagyok, és jót várok a jövőtől. Remélem, hogy végezhetek még hasznos munkát ezen a területen, és remélem, hogy a kriminalisztika, és a kriminalisztika oktatása is csak gazdagodni fog az új ismeretek, az új módszerek, az új tudományos eredmények és az új, fiatal szakembergárda révén.